

Goarahat og Sandvikhalvøya

Porsanger kommune

Porsáŋggu gielda

Porsangin komuuni

Retningslinjer for tilskudd til tiltak i Goarahat og Sandvikhalvøya utvalgt kulturlandskap - 2024

Goarahat og Sandvikhalvøya er valgt ut til å inngå i den nasjonale satsingen på utvalgte kulturlandskap. Arbeidet på nasjonalt nivå ledes av et sekretariat med representanter fra Landbruksdirektoratet, Miljødirektoratet og Riksantikvaren. Midler til arbeidet tildeles over jordbruksavtalen og fra Klima- og miljødepartementet. Satsingen er basert på frivillige avtaler mellom staten og grunneierne.

Bestemmelser om hvem som kan få tilskudd og hvilke tiltak som er berettiget tilskudd, samt om vilkår som må være oppfylt, finnes i forskrift om tilskudd til tiltak i Utvalgte kulturlandskap i jordbruket og verdensarvområdene Vegaøyen og Vestnorsk fjordlandskap. Fra 1.1.2020 er ansvaret for ordningen overført til kommunene.

Dette dokumenter gir retningslinjer for tilskudd etter forskrift om tilskudd til tiltak i Utvalgte kulturlandskap i jordbruket og verdensarvområdene Vegaøyen og Vestnorsk fjordlandskap.

I dokumentet har Porsanger kommune samlet inn informasjon om årets søknadsomgang, eksempler på tiltak, prioriterte tiltak, prioriteringskriterier, veiledende satser, arbeidsfrister, rapportering og utbetaling.

For 2024 er Goarahat og Sandvikhalvøya utvalgt kulturlandskap tildelt kr 560 000,- i midler til ordningen for fordeling til søknader.

Hensikten med tilskuddsordningen

Tilskuddsordningen skal bidra til å sikre verdier knyttet til landskap, biologisk mangfold, kulturminner og kulturmiljøer, herunder sikre langsiktig skjøtsel og drift.

Kommunen kan innvilge tilskudd i samsvar med formålet med tilskuddsordningen og målsettinger i planer for området. Det kan innvilges tilskudd etter mål i forvaltningsplanen for Goarahat og

Sandvikhalvøya utvalgt kulturlandskap og i tråd med skjøtelsesplaner for enkelte områder/gårder som er utarbeidet under ordningen.

Hvem kan søke?

- Grunneiere, drivere og landbruksforetak innenfor UKL-området
- Organisasjoner og foreninger
- Kommunen, kunnskapsmiljøer og andre som bidrar til å nå målene i forvaltningsplanen og skjøtelsesplanene

Hvordan søke?

- Søknadene sendes inn digitalt med innlogging via Altinn. Klikk her for digitalt UKL-søknadskjema: <https://www.altinn.no/skjemaoversikt/landbruksdirektoratet/utvalgte-kulturlandskap-i-jordbruket/>
- Det skal sendes i utgangspunktet sendes inn en søknad per tiltak, men du kan sende inn flere søknader, og dersom tiltakets kostnadsoverslag er under 5000 kr anbefales det å slå sammen tilskuddssøknader.
- Du kan søke om tilskudd til engangstiltak (flerårig tiltak) og drift/skjøtelsestiltak (årlig tiltak) på enkelteiendom, eller tilskudd til fellestiltak.

Søknadsfrist:

- **Søknadsfrist er 22.mars 2024** og løpende søknader fra 1.juli 2024 ved eventuelle restmidler

Søknadsinnhold:

Før du starter å fylle ut den elektroniske søknaden er det lurt å ha en del opplysninger og dokumenter tilgjengelig. Dette er opplysningene som etterspørres i søknadskjemaet:

- I hvilket utvalgt kulturlandskap skal tiltaket gjennomføres?
- Hvor skal tiltaket gjennomføres? Skjøtelsestiltak skal avmerkes på kart, bruk gjerne gårdskart.
- Søker du om tilskudd til drift/årlig tiltak eller engangs-/investeringstilskudd?
- Hva du har tenkt å gjøre?
- Beskriv området og tilstanden til bygningen/ arealet eller hvor tiltaket skal gjennomføres.
- Beskriv omfang av og formålet med tiltaket.
- Hvordan skal tiltaket gjennomføres (arbeidsmetoder, materialer)?
- Hvem skal utføre tiltaket?
- Begrunn hvordan dette tiltaket er i tråd med formålet med ordningen.
- Beskriv nåværende bruk og hva du har tenkt å bruke bygningen/arealet/ objektet til etter at tiltaket er fullført.
- Fremdriftsplan for tiltaket
- Kostnadsoverslag og budsjett etter veiledende satser. Ved omfattende tiltak/prosjekt skal det legges ved kostnadsoverslag fra entreprenør
- dato for når arrangementer skal gjennomføres i løpet av 2024

Vedlegg til søknaden:

- Bilder av arealet eller objektet før tiltaket settes i gang
- Kart som viser hvor tiltaket skal gjennomføres

- Skriftlig tillatelse for gjennomføring av tiltaket fra eier og eventuelle rettighetshavere, dersom det er en annen enn søker

Hva kan du søke tilskudd til?

Tiltaket skal være i samsvar med forskriften, forvaltningsplanen og/eller skjøtselsplanene. I tillegg er det laget årlige handlingsplaner og prioriteringer.

Eksempler på tiltak:

- restaurering og skjøtsel av arealer
- istandsetting, vedlikehold og skjøtsel av (bevaringsverdige) bygninger og andre kulturminner
- nødvendig planlegging av tiltak
- tilrettelegging for ferdsel og friluftsliv
- formidling
- nødvendig planlegging av tiltak
- kartlegging og dokumentasjon av landskapsverdier
- kartlegging og dokumentasjons av behov for skjøtsel og sikring av natur- og kulturverdier
- andre tiltak som fremmer formålet med ordningen

Tilskudd gis under forutsetning at istandsettingen skjer etter antikvariske prinsipper, dvs. reparasjon av bygningsdeler framfor utskifting. Dersom enkeltdeler må byttes ut bør det brukes samme typer materialer og utførelse som det opprinnelige.

Det er ønskelig at de som skal utføre arbeid, har erfaring i den type arbeid det søkes tilskudd til. Dette for å sikre at tiltakene gjøres på en kvalitetsmessig måte.

Hvilke tiltak blir prioritert ved tildeling av midler i 2024?

For 2024 er det ved prioritering tatt utgangspunkt i handlingsplan for 2024 og utkast for tiltak i forvaltningsplanen utarbeidet av lokal samarbeidsgruppe og Porsanger kommune i samarbeid.

Følgende tiltak er ønsket prioritert i 2024:

Prioriterte tiltak UKL 2024	Prioritet	Tilskudds-Prosent inntil
Åpning av kulturlandskapet Eksempel: tilskudd til beite, istandsetting nedlagte jorder, åpne skog i beiteområder, skjøtselsplaner, tilskudd til vedlikehold av gjerder rundt jorder i drift og slåttemark (maks 10000), prosjekter med Nofence, ryddeprosjekter	1	90 %
Nødvendig planlegging av tiltak Eksempler: revidering av forvaltningsplanen, drift av lokal samarbeidsgruppe, koordinator, skjøtselsplaner, kartlegging og planer, opplæring	1	100 %
Formidling, Arrangement, kurs og kompetanseheving Eksempler: slåttedag, minimarked, historiske vandringar, båtdag, høsttakkefest, kulturformidlingsprosjekter/arrangementer, skoleformidlingsprosjekter, kurs i reparasjon av steingjerder, opplæring, møteplasser, informasjonsarbeid.	1	90 %

<p>Kartlegging, istandsetting og planarbeid Eksempel: Istandsetting av kulturminner/krigsminner, planer for kulturminner, bygninger, kartlegging av biologisk mangfold mm, tiltak vannmiljø/våtmarker, diverse kartlegging og formidling, kartlegge steingjerder, rydningsrøyser, kartlegging verneverdige bygninger ol, kartlegging av gammel landbrukshistorie, digital kokebok, kartlegge sagn og historier</p>	1-2	90%
<p>Næringsdrift og utvikling -Opprettholde og øke arealer i drift og gårdsbruk samt se på nye næringer, bruk av ressurser fra naturen til mat og dyrefor Eksempler: Tilskudd utarbeidelse av driftsplaner for næringsaktører, nydyrkingstilskudd, høsttakkefest, kurs og turer i ville vekster til mat og tang og tare kurs, utredningsprosjekter videreføring/næringsutvikling.</p>	1-2	90%

Prioriteringer følger også handlingsplan for UKL 2024.

Noen ytterligere presiseringer og prioriteringer:

Kulturminner/kulturmiljø:

- Tiltak på landbrukseiendommer prioriteres.
- Driftsbygninger, låver og skjul prioriteres framfor hovedbygninger
- Bygninger som i dag har liten verdi for det moderne landbruket prioriteres framfor hovedbygninger og stabbur.
- Bygningenes betydning i landskapet og berikelse av det utvalgte kulturlandskapets særpreg vektlegges.
- Prosjekter som sikrer videre bevaring/bruk av bygningen prioriteres.
- Vanlig vedlikehold, standardheving, renovering og modernisering prioriteres ikke dersom dette reduserer bygningens verneverdi.

Biologisk mangfold:

- Skjøtselstiltak innen spesielt verdifulle naturtyper som slåttemark og naturbeitemark.
- Skjøtsel av andre områder som er beskrevet i forvaltningsplanen som særlige verdifulle med biologiske eller kulturhistoriske verdier.
- Kartlegging av og planer for biologisk mangfold og kulturminner/kulturmiljø.

Søknader fra personer/foreninger som har utestående tilskudd med utgått frist, vil ikke bli prioritert i tildelingen.

Ved vurderingen av hvilke søknader og tiltak som skal prioriteres skal kommunen legge vekt på i hvilken grad:

- kostnadene står i forhold til tiltakets mål og antatte effekt.
- tiltaket inngår i et målrettet og langsiktig arbeid som fremmer formålet med tilskuddsordningen.

Arbeidsfrist:

- Gjennomføringsfrist for drift/skjøtselstiltak er 1-2 år.
- Gjennomføringsfrist for andre tiltak er normalt 3 år.
- Kommunen kan etter søknad forlenge fristen, men ikke ut over 5 år fra tilskuddet ble innvilget. For å få forlenget arbeidsfrist må tiltaket være påbegynt.

Veiledende satser for UKL-tilskudd:

Type arbeid	Sats
Manuelt arbeid	300,-/time
Traktor m/fører	450,-/time
Person m/motorsag, ryddesag el.	350,-/time
Nødvendig planlegging av tiltak	300,-/time
Tilskudd til pr dyr på beite storfe og hest	210 kr/dyr
Tilskudd pr dyr på beite i utmark – sau og lam	110 kr/dyr
Tilskudd til beitedyr for de som ikke mottar produksjonstilskudd	445 kr/dyr
Vedlikehold av gjerder på gårdsbruk i drift. Maks 15 000 pr år	55 kr/m
Prosjekter	Timelønn etter tariff eller nærmere avtale

Tilskuddsordninger er uten moms.

Kommunen har anledning til å justere godkjent kostnadsoverslag og tilskuddsbeløp ut fra tilgjengelig budsjett og sammenlignbare prosjekter.

Svar på søknad:

Kommunen planlegger å ferdigstille behandlingen av søknadene i løpet av utgangen av april 2024. Svaret kommer elektronisk via Altinn.

Vilkår og rammebetingelser

Vilkårene for tilskuddet følger Forskrift om tilskudd til tiltak i Utvalgte kulturlandskap i jordbruket og verdensarvområdene Vegaøyen og Vestnorsk fjordlandskap.

1. Det kreves en egenandel på minimum 10 % fra tiltakshaver i de aller fleste søknadene. Dugnadsarbeid kan inngå som egenandel.
2. Sluttrapport anses som utbetalingsanmodning. Sluttrapport skal inneholde fullstendig regnskapsoversikt med kopi av bilag. Bruk eget skjema for rapportering, og timelister som følger med tilsagnsbrevet.
3. Det settes frist for gjennomføring av tiltaket. Sluttrapport og anmodning om utbetaling må sendes kommunen innen den fristen som er satt. Tilsagn kan automatisk bli trukket tilbake dersom sluttrapport ikke er mottatt innen fristens utgang.
4. Dersom kostnadene i tiltaket blir mindre enn budsjettet, vil kommunen redusere tilskuddet tilsvarende (andelen forblir det samme).
5. Kommunen, Statsforvalteren og Riksrevisjonen kan iverksette kontroll for å påse at søker bruker tilskuddet etter forutsetningene. Ved kontroll plikter tilskuddsmottaker å gi nødvendig dokumentasjon angående tiltaket. Ta derfor vare på kvitteringer og annen dokumentasjon i minimum to år.

6. Kommunen kan kreve tilskuddet tilbakebetalt, dersom søker ikke bruker tilskuddet i samsvar med forutsetningene.
7. Det forutsettes at søker har alle tillatelser på plass der dette er påkrevd, før tiltaket igangsettes (fra grunneiere, kommuner og øvrig myndigheter).
8. Vedtak fattet av Kommunen kan påklages til Statsforvalteren

Øvrige vilkår

For øvrig gjelder også vilkårene i forskriften for tilsagnet. Vi forutsetter og at alle tillatelser som er nødvendig for gjennomføringen av tiltaket er gitt før igangsetting (feks. tillatelse til motorferdsel i utmark). Tiltak som ikke har de nødvendige forhåndstillatelser vil bli krevd tilbakebetalt, jf. punkt 6.

Det skal føres prosjektrengskap som viser bruken av tilskuddet. Tilskuddet kan ikke i sin helhet brukes til drift. Det forutsettes at bruk av tilskuddet rapporteres etter mal fra godkjent finansieringsplan.

Ved gjennomføring og markedsføring av arrangement eller tiltak skal det opplyses om at tiltaket har blitt gjort mulig gjennom tilskudd fra ordningen Utvalgt kulturlandskap (UKL). Vi ber om at dere bruker UKL sin logo og UKL-flagget der det lar seg gjøre.

Søknader som har muligheter for å få tilskudd fra andre ordninger eks bygningsvernmidler, kulturminner, annet kan nedprioriteres.

Kommunen har anledning til å justere godkjent kostnadsoverslag og tilskuddsbeløp ut fra tilgjengelig budsjett og sammenlignbare prosjekter.

Om kulturminner

Under arbeid i marken kan det komme fram gjenstander eller andre spor som viser eldre aktivitet i området. Da må arbeidet stanses og melding sendes Sametinget og Finnmark fylkeskommune omgående, jf. lov 9. juni 1978 nr. 50 om kulturminner (kml.) § 8 annet ledd.

Det er ikke tillatt å skade eller skjemme et automatisk fredet kulturminne, eller sikringssonen på 5 meter rundt kulturminnet, jf. kml. §§ 3 og 6. Dersom den som skal utføre arbeidet i marken ikke er tilskuddsmottaker, forutsetter vi at dette pålegget formidles videre til dem som skal utføre arbeidet.

Utbetaling og rapportering

Utbetaling kan gjøres på grunnlag av anmodning fra tilskuddsmottaker etter at tiltaket er gjennomført. Det kan i enkelte tilfeller innvilges delutbetaling på inntil 75 % av tilskuddet.

Før utbetaling kan anvises må det må det foreligge en skriftlig anmodning om utbetaling fra søker. Minst 25 % av tilskuddet holdes tilbake inntil arbeidet er fullført og sluttregnskap godkjent av kommunen. Bruk eget skjema for rapportering, og timelister som følger med tilsagnsbrevet. Ved større prosjekter utarbeides en egen rapport. Med utbetalingsanmodningen skal det følge en regnskapsoversikt med bilag for gjennomført tiltak. Regnskapet bør følge budsjettets oppsett og være så oversiktlig som overhodet mulig. Utlegg som ikke kan dokumenteres med kvittering/bilag og/eller timelister kan ikke utbetales.

I regnskapet skal eventuell inntekt fra prosjektet oppgis. Inntekten vil ikke bli trukket fra tilskuddsbeløpet. Opplysningen er for å synliggjøre den verdiskapningen som prosjektet eventuelt bidrar til.

Med rapportering må det også følge med bilder fra før og etter, eventuelt under tiltak. Før- og etterbilder fra skjøtselsprosjekt skal tas fra samme ståsted slik at endringen blir godt dokumentert.

Tiltak som skjøtselstiltak, stiprosjekter og annen fysisk tilrettelegging skal også merkes av på kart. Marker på kart over området (du kan tegne/skravere på en kartutskrift) hvor tiltaket er utført.

Rullering av retningslinjene

Retningslinjer ble fastsatt av Porsanger kommune i 2020 og revidert av lokal samarbeidsgruppe innen 11.03.2024. Retningslinjene oppdateres årlig på bakgrunn av årlig fullmaktsbrev fra Lanabruksdirektoratet, målsetninger i forvaltningsplan, innspill fra lokal samarbeidsgruppe og andre samt årlige handlingsplaner.

Trenger du hjelp?

Om du trenger hjelp med søknadsskjema, rapportering m.m., kan du kontakte lokal UKL-koordinator Sissel Goodgame på sissel.goodgame@porsanger.kommune.no

Andre søknadsmuligheter

Det er også mulig å søke andre tilskuddsordninger, som for eksempel SMIL-midler og BU-midler. For kulturminnetiltak anbefales også søknad til kulturminnefondet eller byantikvaren. En oversikt over noen andre søknadsmuligheter kan fås ved henvendelse til kommunen.

Retningslinjer for tilskudd til tiltak i Goarahat og Sandvikhalvøya utvalgt kulturlandskap 2024 er vedtatt i samarbeidsgruppa 11.03.2024.